

Det kongelige kulturdepartement
Medieavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Att.: avdelingsdirektør Bengt O. Hermansen

Oslo, 14. november 2013

HØRINGSSVAR – FORSLAG TIL ENDRINGER I ÅNDSVERKLOVENS VERNETIDSREGLER – GJENNOMFØRING AV DIREKTIV 2011/77/EU

Vi viser til departementets høringsnotat av 3. oktober 2013, referanse 13/3389 ME/ME1 EAB:elt.

TONO er et non-profit samvirkeforetak, stiftet i 1928, som eies og styres av sine medlemmer: Komponister, låtskrivere, tekstforfattere og musikkforlag. TONO forvalter fremføringsrettigheter for musikkverk i Norge, på basis av individuelle forvaltningsavtaler, samt gjensidige representasjonsavtaler med tilsvarende selskaper i andre land. Forvaltningen av de mekaniske rettighetene (innspilling, synkronisering m.m.) overdrar TONO videre til NCB (Nordisk Copyright Bureau).

Departementets forslag er en gjennomføring av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/77/EU om endring av det såkalte vernetidsdirektivet (direktiv 2006/116/EF om vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter). Vernetidsdirektivet er i norsk rett gjennomført i åndsverkloven.

Forslaget dreier seg mest om nærstående rettigheter, som TONO ikke forvalter. Vi vil derfor først og fremst knytte våre kommentarer til den delen av forslaget som vedrører vernetiden for åndsverk.

Vernetiden for musikkverk tilknyttet tekst

Vernetiden for verk som består av tekst og musikk vil etter forslaget bli regnet fra utløpet av dødsåret til den som lever lengst av komponist og tekstforfatter. Hvis enten teksten eller musikken var vernet 1. november 2013, vil begge deler være vernet når endringen trer i kraft. Regelen er nærmere utformet slik at verk der musikken og teksten er skrevet "med henblikk på dette verket", får samme vernetid som fellesverk, men bare når musikk og tekst opptrer sammen. Forskjellen i forhold til fellesverkene, er altså at enkeltverkene i det sammensatte verket løper individuelle vernetider når de opptrer hver for seg.

TONO stiller seg i all hovedsak positivt til departementets forslag.

Forslaget til lovttekst taler om to rettighetshavere til originalverket – komponisten og tekstforfatteren. TONOs erfaring er at rettighetsbildet, selv på originalverk, ofte er mer omfattende enn dette. En ikke ubetydelig andel av musikkverkene med tilknyttet tekst registreres med flere enn to originalrettighetshavere. I noen av disse tilfellene kan det dreie seg om verk som er skapt i et så

tett samarbeid at verket faller inn under kategorien fellesverk, men i mange tilfeller er det snakk om den typen sammensatte verk som det herværende lovforslaget dreier seg om. Det er mulig at lovteksten kunne tjent på å benytte uttrykket "opphavsmennene", som benyttes i lovens § 6, i stedet for "tekstforfatteren og komponisten".

Departementets forslag byr på enkelte forvaltningsmessige utfordringer, spesielt med hensyn til de verk som vil bli "gjenopplivet" fordi enten musikken eller teksten til det aktuelle verket er beskyttet per 1. november 2013. For eksempel må TONO ta stilling til hvem som skal ha ansvaret for å oppdatere disse verkene, og på hvilket grunnlag. I et internasjonalt perspektiv vil det som hovedregel være de forvaltningsselskap som de aktuelle rettighetshaverne har forvaltningskontrakter med, som, overfor de øvrige selskapene, er ansvarlig for å utføre eventuelle korreksjoner av verksregistreringen og notifisere andre forvaltningsselskap om dette.

For nye verk vil man trolig kunne løse dokumentasjonsspørsmålet ved at rettighetshaverne ved første gangs registrering krysser av i de tilfeller der både musikk og tekst er skapt med det nødvendige "henblikk" på å inngå i det registrerte verket. I tillegg må det trolig være anledning til å supplere registreringen med slik informasjon på et senere tidspunkt.

TONO er for tiden i dialog med andre forvaltningsselskaper om hvordan de nevnte utfordringer bør løses for å gjøre overgangen mest mulig enkel og oversiktlig for rettighetshaverne og i rettighetsforvaltningen.

Forslagene tilknyttet forlengelse av vernetiden for nærstående rettighetshavere

Forslaget innebærer at vernetiden for lydopptak utvides fra 50 til 70 år fra utløpet av det året det ble offentliggjort eller utgitt. TONO har ingen innvendinger mot dette, og vil spesielt peke på at man i dag ser stadig flere eksempler på aktive utøvere som startet sin karriere for mer enn 50 år siden. Det fremstår som rimelig at disse har krav på godtgjørelse når deres tidlige prestasjoner utnyttes.

En sentral intensjon med direktivet er å forbedre den økonomiske situasjonen til utøvende kunstnere. TONO oppfordrer departementet til å ivareta denne intensjonen, ved å sørge for at forlengelsen av vernetiden faktisk kommer de utøvende kunstnerne til gode.

Tilslutning fra NOPA og NKF

NOPA og Norsk Komponistforening har lest gjennom, og gir sin tilslutning til, dette høringsvar.

Med vennlig hilsen

TONO

Cato Strøm
Adm. direktør

Svein Korshamn
Underdirektør